

Tas ir Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācijas (MASOC) īstenots projekts, kura gaitā Latvijas skolu audzēkņi tiek iepazīstināti ar inženierzinātnēm, lai veicinātu interesi par tām. Asociācija vēlas attīstīt ciešāku sadarbību starp izglītības iestādēm un darba devējiem. Pušmucovas pamatskolas pedagoge Elvīra Rimicāne abās mūsu novada skolās strādā arī kā karjeras konsultante tikko uzsāktajā projektā “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”*. Viņa koordinēja šo izglītojošo pasākumu un atzīst, ka tas ir bijis ļoti veiksmīgs, jo raisījis interesi skolēnos. Pat skeptiskākie delveri bija ieinteresējušies, sekoja demonstrējumiem un uzdeva jautājumus. **Bija daudz interesantu lietu** TehnoBuss no plkst. 8.20 līdz 14.05 atradās Ciblā, un pieredzējuši instruktori stāstīja par inženierzinātņu iespējām un pielietojumu dzīvē, atbildēja uz jautājumiem par studiju un darba iespējām. Katrai nodarbībai bija atvēlētas 40 minūtes, kuru laikā skolēni tika iepazīstināti ar visu, kas atrodas TehnoBusā: programmējami metālapstrādes darba galdi, metināšanas izmēģinājumu stends, 3D printeris, multimediju sistēmas ar pieeju internetam un specializētām datu bāzēm u.c. rūpnieciski izmantojamas iekārtas.

Pēc E. Rimicānes novērojumiem, skolēniem visvairāk patīcis 3D printeris, mazais robotiņš (“cīņa” ar to), vecāko klašu audzēkņiem – arī metināšanas izmēģinājumu stends. Jauniešiem patika redzēt tehniku tuvplānā un darbībā. Bija lietas no stāstītā, ko skolēni zināja, – par fizikas likumiem, bet TehnoBusā redzēts, kā tie darbojas dzīvē un ir ļoti lietderīgi. Jauniešiem, kam patīk darboties ar tehniku, bija interesanti uzzināt, kā ar mūsdienīgām tehnoloģijām iespējams atjaunot vecus motociklus un automašīnas. To salūzušās detaļas, kas rūpnīcās vairs netiek ražotas un tāpēc nav pieejamas, ar modernām iekārtām iespējams izveidot no jauna. Īpašā datorprogrammā var sagatavot detaļas skici un nepieciešamo detaļu izgatavot uz programmējama CVC metāla apstrādes darbavaldā (frēzes un virpas). Skolēni varēja izpētīt minirūpnīcas modeli, lai saprastu, kā darbojas roboti īstā mašīnbūves rūpnīcā. Bija interesanti uzzināt par to, cik nozīmīgi mūsdienu mašīnbūvē ir sensori. Ikdienā mēs ar tiem sastopamies mājās, veikalos, dažādās sabiedriskās vietās. Bet sensori tiek izmantoti arī rūpnīcās, tie tiek uzstādīti uz iekārtām, lai tās varētu apstādināt, kad nepieciešams iekārtā veikt kādus labošanas darbus. Iekārta tiek apstādināta ar sensoru, lai cilvēks netiktu savainots. TehnoBusa asociācija ir nopirkusi Vācijā un šādi – demonstrējot mūsdienu mašīnbūves iespējas – cenšas piesaistīt jauniešu uzmanību šai nozarei. Asociācijā ir apvienojušies vairāki mašīnbūves un metālapstrādes uzņēmumi, kuriem ļoti aktuāls ir profesionālu kadru jautājums. Jauniešiem TehnoBusa instruktori stāstīja par mācību iespējām – kur un cik ilgā laikā var iegūt darbam nepieciešamo izglītību. Bet pirms tam jau pamatskolā un vidusskolā labi jāapgūst fizika un matemātika. Mūsu skolu bērniem diemžēl pietrūkst tehniskās jaunrades pulciņu, kur varētu nostiprināt radušos interesi par tehniku.

Pušmucovas pamatskolas audzēkņi todien apmeklēja arī Eversmuižas vēsturisko ekspozīciju, kurā sakrāti dažādi materiāli par Ciblas pagātni (fotoattēlā). **Projekta turpmākās aktivitātes** Elvīra Rimicāne kā karjeras konsultante strādā Pušmucovas pamatskolā un Ciblas vidusskolā, kā arī Ludzas mūzikas pamatskolā. Ciblas novada skolās maijā tiks rīkota Karjeras nedēļa, kurā piedalīsies visi, izņemot izlaidumu klases (9. un 12.kl.). Karjeras nedēļas laikā tiek plānotas tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Savukārt vidusskolēniem paredzēts brauciens uz Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolu, bet 8.-9. klašu audzēkņiem – uz Malnavas koledžu. Bet Ludzas mūzikas pamatskolas audzēkņiem ielānots brauciens uz Gunāra Igauna tautas mūzikas instrumentu darbnīcu Rēzeknes novadā. Minētā karjeras atbalsta projekta ietvaros ir paredzēts finansējums (6,50 eiro uz skolēnu) dažādām aktivitātēm – dalībai radošās darbnīcās, kur tiek stāstīts par profesiju un kur līdzīgi darbojas arī paši skolēni; vai arī ceļa izdevumiem; vai braucienam uz konkrētu uzņēmumu, kur skolēni tiek iepazīstināti ar profesiju. Projekta galvenais nosacījums aktivitātēm – lai skolēni redz darba procesu ne tikai rezultātā. Piemēram, iespējams apmeklēt teātri, bet ne lai tikai noskatītos izrādi, bet iepazītos ar mēģinājumu procesu, grimētāja, skatuves strādnieka un citu teātra ļaužu ikdienas darbu.

Elvīra Rimicāne atzīst, ka ļoti daudz kas šajā projektā viņai kā karjeras konsultantei jāizdomā pašai, jo tikai 2018. gadā būs pieejami kādi metodiskie materiāli. Bet Elvīra, radošs cilvēks būdama, ir priecīga par atkal jaunu izaicinājumu un iespēju savā dzīvē. * Šī gada 27. februārī tika parakstīts Ludzas un Ciblas novadu apvienības un Valsts izglītības attīstības aģentūras sadarbības līgums par Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” projekta Nr.8.3.5.0/16/I/001 “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”, īstenošanu